

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:
 Cím: *A közönség nem tudja megfizetni az árakat*
 Forrás: *Pesti Hirlap*
Bp. 1922. 4. 14
 (Hely) (Idő)

Osztályozás	
Tárgy	381.6
Hely	
Idő	"1922"
Személy	
Helyszám	

A közönség nem tudja megfizetni az árakat.

Az üzletek üresek — kevés a vevő — sok az eladó. — Az üres tojás. — 350 koronás husétel egy pesti étteremben. — Husvétii sonkát nem vesz senki.

Teljesen betiltották az állatkivitel.

A régi híres husvétii vásároknak már csak az emléke maradt meg, a mostani szomorú pénztelen esztendőben nem vásárol senki, az üzletek kirakataiban szomorúan busulnak a szép vörös seiyem-tojások, a csokoládé-nyulak, az öntözöszerekek, a rózsavíz és minden, amini még a husvétii vásárhoz valamikor hozzátartozott. A kereskedők körében azt hangoztatják, hogy a helyzet most már szinte katasztrófális, nem vásárol senkisé, a pénz egyre kevesebb és a beszerzés minduntalan drágább lesz.

Az idej drágaság furcsa ötletet adott a husvétii cikkekkel a kereskedőknek. Ujfajta tojástípust produkáltak, mert az egykori olcsó himes-tojások a mai árak mellett egyáltalán nem állíthatók elő. Az ujfajta husvétii tojást úgy készítik, hogy a közönséges tyuktojás két végén lukat fúrnak, a tojás tartalmát ügyesen kifurják és felhasználják. Az üres tojáshejat aztán befestik, mintákat pingálnak rá és a főváros külső negyedeiben ilyen tojásokat fognak kapni a husvétii locsoló gyerekek, mert ennek a néhány koronás olcsó pirostojásnak már most nagy keletje van.

Ilyen ötletek kellenek manapság a husvétii forgalom föllendítésére, ami azonban az idén olyan beteg, hogy tíz ilyen ötlet sem tudja meggyógyítani. A közönség teljesen pénztelen és a kereskedők a segédek tömegével a szó szoros értelmében már megrohanják a vevőt, ha véletlenül betéved valamelyik üzletbe.

A csütörtöki nap szenzációja az egyre emelkedő drágasági irányzat sötét képén az, hogy egy budapesti középszerű étterem tanulságos állapotján megjelent az első 350 koronás husétel, amelyet mondanunk sem kell, hogy a vendégek nem a legnagyobb örömmel fogadtak, ámde a vendéglős méltán hivatkozik — a vásárcsarnoki árakra. A husárok három héttel eelőtt megindult drágasága azt eredményezte, hogy végre az Arvizsgáló Bizottság is beleavatkozott az egyre türethetlenebb ármegeállításokban és beha-

tóan akarta megvizsgálni a husárakat. A bizottság próbavágásokat rendelt el és ezeknek során megállapította, hogy a mészárosok 220 koronát fizetnek az elsőrendű husért, amit a 130 koronás marhából kapnak, a 72 koronás áron beszerzett marhahus a mészárosoknak a próbavágások szerint 124 koronába kerül. A mészárosok természetesen most nagyon büszkék ezekre a próbavágásokra és az árakat teljesen az Arvizsgáló Bizottság megállapítása szerint irányítják és azt mondják, hogy a hus drágulásának egyedüli okát a minisztériumok által olyan sűrűn engedélyezett állatkivitelben kell keresni.

A mészárosok szerint a nagy állatbizományosok szóba sem akarnak állani a helybeli vevőkkel, mert mindegyiknek megvan a maga cseh vagy hollandus vásárlója, akitől legkevesebb 120 K árat tud kapni a másodrendű marhákért is. A bizományosok azzal hártják el magukról a felelősséget, hogy ők bár tényleg nagyobbbrézt külföldi vevőknek adják el készleteiket, de ebbe a helyzetbe viszont az uradalmak és gazdaságok tulajdonosai kényszerítik őket bele, mert mostanában már bevett szokás lett a gazdánál, hogy állataikat csak olyan bizományoshoz küldik, akinek külföldi vevőköre van. A minisztériumok emberei nem az állatkivitelben keresik az áremelkedések igazi okát, és azt mondják, hogy az élő marha átlagos ára 60—70 korona, s így a huszt a mészárosoknak tulajdonképpen 130 koronáért kellene adni. A szakminisztériumban kiszámították, hogy egy öt

mészás marhából a legrosszabb számítás szerint is 250 kiló huszt lehet kapni és mivel a melléktermények teljesen fedezik az összes költségeket, akkor, ha a mészáros rendes polgári hasznot akar, a husár e számítás szerint csak az állatár duplája lehetne.

A minisztériumban a husdrágaság okának tulajdonképpen azt is, hogy békében csak 200 mészáros foglalkozott a husiparral addig a Mészárosok Ipartestületében jelenleg 1100 mészáros van bejegyezve. Termé-

zetes tehát, hogy e nagyszámu eladó, amíg a fogyasztóhoz juttatja az árut, öt-hat kézen is keresztül bocsátja és így nem csoda, hogy ha az árak napról-napra emelkedő tendenciát mutatnak. Érdekes, hogy a mészárosok mindenütt azt hangoztatják, hogy az állat-árak szerint még a mostaninál is nagyobb husárat kérhetnének, de azért nem teszik, mert a közönség már így se tud vásárolni és szakértők becslése szerint Budapesten a lakosságnak csupán 15—20 százalékka eszik huszt. Csütörtökön az elsőrendű marhahus kilójáért 210—230 koronát kértek, másodrendű marhahuszt már 130—200 koronáért lehetett kapni, az egész silány harmadrendű marhahusért 140—160 koronás árat kellett fizetni. A vespecsenye ára csak milliomosoknak elérhető magasságokban lebeg, mert az ugynevezett előkelő mészárosok a vespecsenye kilójáért 320—340 koronát kértek.

A husügyben különben ma fordulat állott be:

Mint értesülünk, a kormány a borju kiviteli tilalmát kiterjeszti az összes élő állatokra; úgy, hogy a tíz százalékos kiviteli illeték lefizetése ellenében sem lehet állatot kivinni.

A csarnokok és piacok elárúsító polcain a máskor oly népszerű husvétii sonka, mint megvert hadvezér szegyenkezik. Alig néhány nappal eelőtt az árusok nagy büszkén 300 koronát kértek kilójáért, de vevő nem akadott ilyen ár mellett és így ma már 200 koronával is megelégedtek volna, de a közönség még így sem volt hajlandó vásárolni. Husfélék között talán egyetlen a sertés-hus az, amely a múlt héthez képest árcsökkenést mutat, napi ára 148—160 korona volt és itt már nagyon meglátszik, hogy a kormány a sertés-kivitelét egy héttel eelőtt betiltotta.

A husvét előt szokásos nagy forgalom az óriási drágaság következtében teljesen szűnétel és a vásárcsarnokok, piacok látogatói kofa-műnyelven szólva csak „dekáznak.” Ami annyit jelent az érdemes piaci árusok nyelvén, hogy a közönség inkább csak nézi az árut, sopánkodik az árak nagyságán, és ha vásárol, akkor sem különként vesz, hanem csak dekaszáma. Legnagyobb forgalom a városi élelmiszerbódék eelőtt volt, ahol a baromfi-akció olcsó (70 korona kilója) csirkéért álltak sorba a háziasszonyok. A főzelékfélék piacán épp olyan tartózkodó volt a hangulat, mint a

huspiácón, a közönség éppen csak annyit vásárol, amennyire mulhatatlanul szüksége van. Még a közlőgő husvétii ünnepek sem tudják az annyira aktuális tojást népszerűvé tenni, mert ma még mindig 8—8.20 koronás árban irták ki az árusok; tudniillik az árat nem a forgalom, hanem az árjelzőtábla irányítja, mert vétel a tojáspiácón is alig akadt.

Baromfi nagyon sok díszelgett a nagycsarnok elárúsító bódéiban. A hizott liba és a kacsza kilója 280 korona körül ingadozott. A *vsárcsarnok hivatalos árjegyző lapja* a következő árakat jelzi: marhahus 120—180, borjúhus 100—170, sertéshus 140—180, zsír 200—220, szalonna 200, bárányhus 150—170, hizott liba, kacsza 270—280, nyers zsír 380—400, burgonya 14—18, paraj 46—48, gomba 340, vörösrépa 26, hagyma 120, zöldség kötege 12, teavaj 420—440, tojás 8.—8.20.

Bécsben a budapestihez hasonló husvétii drágasági hullám észlelhető, vaját egyáltalában nem kapni a piacokon, csakis a zugkereskedelem juttat el a lán-cosokhoz. A vaj kilója 7500 korona. Az osztrák burgonya ára 200 korona, a lengyelé 125 korona külön-ként. A hus átlagára 3000 korona körül van, de a jobb minőségű borjúhúsert 3800—4000 koronát is elkérnek. Talán a legolcsóbb az egész bécsi husvétii élelmi-szerpiácón a narancs, amelylyel valósággal elárasztják az olaszok az osztrák fővárost és 170—190 koronáért már egész szép narancsot lehet kapni. A bécsieket különben már semmisen lepi meg; az új drágasági hullámot a szokott „wiener gemütlichkeit”-tel fogadták és most már egyáltalán nem vásárolnak, csakis a legszükségesebb élelmicikkek beszerzésére szorítkoznak.

Félhivatalosan jelentik: A közlelmezési miniszter az Országos Közlelmezési Tanács tárgyalása alá kerülő ügyek szakszerű előkészítése végett, valamint a belföldi szükséglet megfelelő kielégítésének biztosítása után a kivétel lenetőségének megállapítására és mikénti szabályozására irányuló javaslat-tételt céljából a földmívelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyminiszterekkel egyetértőleg

baromfi, tojás, tej- és zöldségforgalmi tanácsot létesített.

Az egyes forgalmi tanácsok elnökeit a közlelmezési miniszter nevezi ki. A forgalmi tanácsoknak hivatalból tagjai a földmívelésügyi, a kereskedelemügyi, a pénzügyi, a közlelmezésügyi miniszteriumok és az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság képviselői, továbbá a Budapest székesfőváros képviselője,

Budapest székesfőváros Községi Élelmi-szerárúsító-, illetve Zöldségüzemének igazgatója és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara képviselője. Tagja továbbá a forgalmi tanácsoknak a termelői fogyasztói és kereskedelmi érdekeltség köréből a közlelmezési miniszter által kinevezett legfeljebb nyolc-nyolc tag. A tanács elnöke szükséghez képest egyes ülésekre más szakértőket is meghívhat.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közlelmezés tervszerű intézése, valamint az ország gazdasági viszonyainak helyes megítélése és irányítása céljából

a kormány elrendelte az egyéni bevalás kötelezettsége alapján a mezőgazdasági termelésre vonatkozó adatok statisztikai felvételét.

A felvétel kiterjed: 1. az egyes gazdaságokban az 1921. év őszén és az 1922. év tavaszán bevetett területek összeírására, 2. az egyes gazdaságokban termesztett mindennemű gazdasági növények 1922. évi termésének számbavételére, 3. a cséplési eredmények gazdaságonkénti feljegyzésére és az adatok hetenkint beszoigáltatására.